

Nepartinis lietuvių laikraštis

Semanario Lithuano Independente

PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje
metams 125000, Lietuvoje ir kitur 25000

Atskiras numeris — 300 reisų

S. PAULO, Rua da Moó'ca, 309

LIETUVIŲ AIDAS BRAZILIJOS JOURNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis lietuvių laikraštis

Semanario Lithuano Independente

Redaguoja

A. DUTKUS

Redakcijos ir Administracijos adresas:

S. PAULO R. da Moó'ca. 309

9-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1938 m. Sausio—Janeiro 29 diena

Nr. 5 (399)

Susirinko Zenevon Tautų S-gos tarybos atstovai

Atlikė Brazilijon Mussolinio sūnus

Sausio 25 d. iš Guidomia aerodromo, netoli Romos, pasiekė 3 milžiniški Italijos karo lėktuvai su komandotojais pulk. Biseo, kap. Mossolini, Italijos diktatoriaus sūnum. Lėktuvų tikslas iš Italijos su keliais sustojimais atlikti į Rio de Janeiro. Sausio 26 d. lėktuvai pasiekė Braziliją ir Rio de Janeiro mieste buvo iškilmingai sutikti.

— S. PAULO diena, sausio 25 d., šventė visos S. Paulo įstaigos.

— Nuo 1 iki 25 sausio Brazilija sudegino kavos 636.678 maišų. Viso kavos sudeginta jau 56.728.914 maišų.

— Lenkijos tekstilės pramonininkai veda derybas su Brazilija dėl įsigyjimo didelių žemės plotų medvilnės plantacijoms.

Žiemos pagelba Ispanijoj

Vyriausybinių Ispanijos įvairios organizacijos renka aukas žiemos pagelbai. Aukų jau surinkta 900.000 pėzų.

— MOK. JONAS TOMAŠEVICIUS, kuris prieš Kalėdas parvyko Lietuvon, sausio 24 d. darė pranešimą DULR posėdyje apie Brazilijos lietuvių koloniją.

Vyriausybinių bombardavo sukilėlius

Šią savaitę Ispanijos vyriausybinių lėktuvai bombardavo sukilėlių miestą Centą ir užmušė 125 žmones ir sukilėlių sostinę Salaramą ir čia išsprogdino vokiečių gen. štabą ir užmušė 8 vokiečių karškus.

Sprogo dėžė granatų

Paryžiaus policija suėmė daug ginklų pas fašistus. Viena dėžė, kurioje buvo sukrauta 6.400 granatų, bevažant sprogo ir užmušė 14 žmonių ir 7 sužaidė.

— RIO GRANDE DO SUL. Interventoriui, gen. Daltro Filho mirus, naujas estado valdytojas da nepaskirtas.

Hitleris aplankys popiežių

Vokietijos diktatorius ir didelis katalikų persekiotojas, vyks į Romą aplankyti Mussolinį ir ta pačia proga padarys vizitą Salarajam tėvui, Pijui XI.

Ruošia imigracijos įstatymą

Prie Brazilijos vyriausybės yra sudaryta komisija, kuri turi paruošti naują imigracijos, naturalizacijos ir svetimšalių išstūmimo įstatymą.

ABISINIJOS EINA KARAS Portugalijoj susektas komunistu sukilimas

Bus svarstomas T. Sąjungos reformos klausimas

Sausio 26 d. Ženevon suvažiavo Tautų Sąjungoj priklausančių valstybių atstovai į simtąjį tarybos posėdį svarstyti daug svarbių pasaulinių problemų, o taip pat aptarti ir Tautų Sąjungos reformos klausimą.

Šiandieniniai valstybių santykiai atneša vis naujų problemų, naujų pasauliui rūpesčių. Tačiau per visą Tautų Sąjungos gyvavimą nuo pat 1920 metų, tinkamo tarptautinių santykių išsprendimo. Be kalbų susirinkę į posėdžius atstovai, nieko pasauliui nedavė. Dėl to ir tarptautinis institutas yra netekęs savo autoriteto valstybių akyse. Dėl to dabar kalbama apie T. Sąjungos reformą ir tas

klausimas bene svarbiausias bus šioje sesijoje. Ką gi T. Sąjunga yra davusi tarptautiniuose valstybių santykiuose? Nieko Ji rėmė stipresnes valstybes. Ji nepasipriešino lenkų smurtui prieš Lietuvą, ji leido italams užgrobti Abisiniją, ji nieko nedarė, kaip japonai grobė Mandžuriją, nieko neveikia ir dabar, kaip japonų imperialistai naikina Kinijos šalį, tyli taip pat žiūrėdama ir į ispanų karą su italais Ispanijoje. Patys T. Sąjungos nariai jauzo pasirašytą statutą ir veikia prieš silpnuosius kaip tinkami. Į šią sesiją susirinkę atstovai daug nutarimų padarė, bet iš jų jokios pasauliui naudos.

Abisinijoj zuna daug italų. Karas tenai tebeeina

Iš Londono pranešama, kad šiuo metu Abisinijos dalyje eina smarkus karas tarp etiopų ir italų kariuomenės. Etiopai atėmė iš italų Tigrė provinciją ir kontroliuoja dar šias provincijas: Uallega, Chellos, Guder, Godjam iki Ambo. Tose vietose, kur stovi italai, įvyksta sukilimai, išžudomi

italų viršininkai ir sukilę etiopai perėmė savųjų puses ir papildė etiopų kariuomenę. Per paskutinius 2 mėnesius Abisinijoj užmušta apie 6000 italų. Etiopų valdomas sritis kasdien italai bombarduoja iš lėktuvų. Tačiau nežinoma, ar etiopų eilės didėja ir karas su italais pradės tapti atšiauresnis.

Portugalija uzgincyja apie sukilimą

Iš Francijos pranešama, kad Portugalijos policija ausekė šiomis dienomis komunistų rengiamą sukilimą Ispanijoje—Portugalijos pasienyje. Sukilimas turėjęs įvykti šio mėnesio pabaigoje ir pirmiausia turėjo būti padarytas perversmas Lisabone, o tik po to, kituose miestuose. Sukilimas turėjo persiti iš Portugalijos į nacionalistų Ispaniją prie Portugalijos sienos. Sukilimas atidengtas buvo kaip nacionalistų Ispanijos mieste Badajoz

buvo kilę sumišimai, kurie prasidėjo anksčiau, negu buvo pasirengimo plane numatyta. Ispanijos—Portugalijos pasienyje sukonzentruota daug kariuomenės Ispanijos nacionalistų ir portugalų. Abiejų šalių kariuomenė pasirengusi visokiems netikėtumams.

Portugalų spauda apie rengiamą sukilimą nieko nerašo ir viską laiko paslaptėje. Iš Portugalijos pranešama, tik, kad šalyje ramu.

Uždarė nacių partiją

Rio de Janeiro policija uždarė nacių partijos centrą Petropolis mieste, areštavo nacių vadus Krauser ir Bokerman ir konfiskavo daug propagandinės literatūros.

— AUSTRIJOS policija uždarė, neribotam laikui, hitlerininkų partiją. Ją veikimas Austrijoj sustabdytas.

— AMERIKOS J. V. lietuvių kunigų vienybė išleido į katalikus atsisaukima, kuriame raginami katalikai nutraukti ryšius su Lietuvos valdžia ir jos įstaigomis.

Japonams nebesiseka

Iš Tolimųjų Rytų ateina žinios, kad patarkuojau laiku japonams pradėjo smarkiai nebesisekti ir kinai juos visur lupa. Dėl paskutinių kelių nepasisekimų japonai aiškina, kad tai nėra karas, o taip sau paprastas ginčluotas incidentas. Bet gi tame "incidente" žuvo kelios dešimtys tūkstančių žmonių ir sugriauti keli miestai.

— FRANCIJOS naujai sudaryta Chautemps'o vyriausybė parlamente gavo pasitikėjimą. Už vyriausybę balsavo 501, prieš — 1 atstovas.

Ispanijoj žuvo lietuvis

Kovodamas vyriausybinių eilėse Ispanijos kare, žuvo lietuvis Stasys Račkauskas, pernai nuykęs iš Argentinos Ispanijon.

Vyriausybinkai sustiprino savo pozicijas

Mūšiai prie Teruel tebeeina smarkūs. Nacionalistai vis skelbė, kad jie žygiuoja į priekį ir greitai laiku žada atsiimti Teruel miestą. Tačiau paskutinių dienų pranešimai sako, kad vyriausybinkai gerokai sustiprino savo pozicijas Teruel ir kituose frontuose. Ispanijos karas jau eina dvidešimtą mėnuo. Ispanijai tas karas kaštavo 25.000.000.000 pėzų. Jei tie pinigai būtų sėnaudoti Ispanijos ūkio ir darbininkų gyvenimui, tai šiuo metu, tas kraštas stovėtų pirmoje vietoje. Tai štai kokia nauda yra iš karo.

Areštavo Lietuvos žydą

Kinijoj areštuotas Lietuvos žydas Zenzenas, žydų organizacijos pirmininkas.

Mussolinis atvyks į S. Paulo

Italijos diktatoriaus sūnus, Bruno Mussolini, žada atvykti į S. Paulo. São Paulo mieste daugiausia gyvena italų.

Žydų karas su arabais

Palestinoje kasdieną įvyksta žydų susirūmimai su arabais. Riaušėms galo nesimato, nes jų negali sustabdyti ir anglų policija.

— LIETUVOS su Sovietų Rusija kalinių pasikeitimas atidėtas. Būvo manoma pasikeisti 18 žmonių iš vienos pusės ir 18 iš kitos.

— KAUNE, atėjus žiemai, labai padaugėjo bedarbių.

KALENDORIAI

A. Bumblio kalendorius 1938 m. jau baigiamas parduoti. Kas nori įsigyti, paskubėkite. Pirkti galima dar Luz stoty ir Aido redakcijoj.

LAIŠKAI REDAKCIJOS

Atsiimkite laiškus

G. Gudelis, V. Kušlevičius, P. Kušlevičius, V. Pranulis, A. Juodzevičius, A. Paršelis, Laiškas be pavardės nuo Žakaičio iš Šiaulių, J. Bukauskas, Vl. Guiga, A. Ivoška, K. Grajauskas, St. Dačiulis, Pr. Petroka, A. Šapora, K. Sukaitis, P. Cepulskas, V. Česna, Pr. Mazgoika, K. Kirstukas, Skyetimas.

Vakaras -- Paminėjimas

VASARIO 5 diena

LEGA LOMBARDA SALÉJE

Visus 1938 metus Lietuvoje bus ruošiamos iškilmės Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukaktuvėms atžymėti. Brazilijos lietuviai taip pat apvaikės 20 metų Nepriklausomos Lietuvos gyvenimą. Pirmas toks paminėjimas įvyks 1938 m. vasario mėn. 5 d., kurį rengia

BRAZILIJOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ CENTRAS.

Programa bus įvairi: Prakalbos, dainos J. Stankūnui vadovaujant, istorinis vaidinimas iš spaudos draudimo laikų, vaidins geriausios jungtinės meninės jėgos, o po to šokiai. Tad ruoškitės visi lietuviai miestų ir interioro

— **Centro Vakaran -- Paminėjimas** —

RENGĖJAI.

Apžvalga

"TARNYBOS LABUI" — ŽINGSNIS ATGAL

Mokytojas yra vienas didžiausių tautos kultūros pionierių. Mokytojas ne tik auklėja jaunąją kartą būti gerais krašto piliečiais, susipratusiems tautos sūnumis, bet daug padeda ir suaugusiems jaunimui kultūriniai kilti, tautiniai stiprėti. Mokytojas atlikęs savo darbą mokykloje, eina į kaimo bei miesto jaunimą, dirba su jais, organizuoja įvairius ratelius, moko juos valdybos, meno, dainos, muzikos, aiškina jiems įvairius aktualius gyvenimo klausimus. Tai antra jam pavesta mokykla, kurioje jis dirba daug daugiau, negu su gležnučiais pirmos dešimties metų amžiaus vaikais. Dėl to mokytojai ir paskiriami taip: veiklesni, sugabesni, daugiau išsilavinę ir tas vietas, kur yra platesnė dirva jam veikti, ypač su suaugusiu jaunimu. O kokio proto atbūkeliai, tinginiai, mažo ne tik išsilavinimo, bet ir išauklėjimo siūnėjami į ne žymes vietas. Taip daroma Lietuvoje, taip turėtų būti elgiamasi ir Brazilijos lietuvių kolonijoj su lietuviškos mokyklos mokytojais. Tai būtų tikras tarnybos labai mokytojų paskirstymas. Tačiau pas mus to nėra. Kiekvienas tautinis ir kultūrinis darbas stūmiamas atgal. Vadinasi, tarnybos labai eina dideliais žingsniais atgal. Pavyzdys to, yra mokytojo F. Girduosko perkėlimas iš S. Paulo lietuviškos kolonijos centro į užmiestį.

V. Bella, V. Zelina ir prie to galima priskirti dar Moka, tai lietuviško jaunimo sostinė, čia koncentruojasi visas jaunimo veikimas čia mes turime Mokus Viltį, Vyčius, Meno Sekciją, Aušra, skaitlinga lietuvių katalikų bendruomenė, čia trys ar keturi lietuviškų organizacijų chorai, kuriuos vesti vienas J. Stankūnas ir prie geriausių norų negali, nespėja Darbo daug, dirva veikimui plačiausia, o žmonių nėra. Mokyklų mokytojai turi eiti pagalbon. Ir mok. Girduoskas, dirbdamas prie V. Bellos mokyklos, dirbo ir su lietuvišku jaunimu: būdamas geru muziku, mokė jaunimą dainos, nes vienas Stankūnas visur spėti negalėjo, režisavo jų vakarus ir net V. Zelinos bažnyčioje padavodavo Stankūnui.

Žodžiu, Girduoskas V. Bellos apyinkėjų buvo ne tik vaikų, bet ir suaugusių mokytojas. Jis dirbo didelį kultūrinį ir tautinį darbą. Bet štai, Gaučio ir bandeirantiniukų užmačius šiam darbiui pasipriešino ir derlingiausia lietuviškos kolonijos dirva palikta samanoti. Mok. Girduoskas iš čia iškeltas "tarnybos labui" į užmiestį, o čia atkeltas E. Pažėra, vienas netikusių iš mokytojų.

Tai taip mūsų mokytojai skirstomi "tarnybos labui" (apsirikią — "bandeirantės labui"). O lietuviškas kultūrinis ir tautinis veikimas kenčia dideliais nuostolius. Argi DULRAS tokius bandeirantiniukų ir Gaučio žygius neatkreips dėmesio?

"AIDO" PRENUMERATOS AUGA

"Aido" atsiskaitymas į savo prenumeratorius, kad kiekvienas senas Aido skaitytojas surastų mažiausia bent vieną naują prenumeratorį, rado gerą pritarimą. Didesnė senų prenumeratorių dalis atnaujino savo prenumeratorius ir prisijungė vieni po dvi, kiti po tris naujas prenumeratorius. Aido redakcija dėkoja jiems ir primena kitiems, kad surasti naujų prenumeratorių yra visų Aido skaitytojų pareiga. Dabar yra geriausias laikas rinkti prenumeratorius, nes įsiūniant pinigų už savo prenumeratorį, sykiu galima atsukti ir surasti naujo skaitytojo.

Primename dar vieną dalyką: atnaujindami prenumeratorius, visuomet pažymėkite savo adresą, o nerašykite: "Adresas tas pats", nes pasitaiko daug skaitytojų vienodomis pavardėmis.

Centras atsako i konsulo atsakyma

Lietuviškoji kolonija žino, kad Brazilijos lietuvių organizacijų kolektyvas yra įteikęs konsului S. Paulyje Memorandumą, kuris buvo paskelbtas ir laikraščiuose: "Sviesoje" ir "Aide". Į organizacijų Memorandumą atsakymą davė konsulas tik po 4 mėnesių, t. y. po to, kai jis buvo "išdarinotas" "Lietuvyje". Konsulo atsakymas buvo paskelbtas taip pat laikraščiuose: "Sviesoje" ir "Aide" pirmuose š. m. numeriuose, kurį kolonija turėjo progos skaityti ir susipažinti su konsulo nuomone, kaip jis židri ir įvertina organizacijų kolektyvo teisingus reikalavimus bei pageidavimus.

Iš atsakymo matyti, kad konsulas organizacijų pageidavimus atmeta ir yra pasiryžęs toliau remti pragaištingą ir gėdą visiems lietuviams teikiančią veikimą, išeinantį iš Lietuvių S-gos Brazilijoj ir jos organo "Lietuvio". Ne gana to, konsulas savo atsakyme dar kaltina (be jokių argumentų) tas organizacijas, kurios įeina į Brazilijos Lietuvių Organizacijų Centra ir Centro narių leidžiamus laikraščius. Dėl to, Centras ir imasi pareigos atsakyti konsului į jo atsakymą.

Kadangi Konsulatui siūniami visokie raštai visuomet pasiekdavo "Lietuvio" redakciją ir visą "lietuviškų namų" štabą, tai šiuo sykiu Centras savo atsakymą skelbia viešai spaudoje, nes nežino kur baigiasi Konsulatas ir kur prasideda "lietuviški namai" ir "Lietuvio" redakcija, nežino taip pat koks reikalas konsulo P. Gaučio ir koks A. Majaus kompetencijoj. Jei Centras elgiasi netaktiškai, tai kaltas konsulas, kuris kiekvieną Konsulatui pasiūstą raštą perduoda "lietuviškiems namams" bei "Lietuviui".

Konsulas, atsakydamas į Memorandumą, pirmame punkte, pateisina "Lietuvio" šantažą prieš koloniją ir sako, kad ne "Lietuvis", o "Centro narių leidžiamas savaitraščiai" tarp savęs polemizuoja ir riejas.

Vadinasi, konsulas kaltina tik Centro narius ir jų leidžiamus laikraščius — "Aidą" ir "Sviesą" — dėl jų dviejų tarpusavio rietenų. Čia konsulas rašo netiesą. Visi "Aido" ir "Sviesos" skaitytojai gali būti linkininkais, kad tarp minėtų laikraščių jokių rietenų bei polemikos visai nėra. Jei konsulas tai teigia, tai prašome argumentų.

Toliau, konsulas tame pačiame punkte sako:

"Konsulatui atrodė, kad spaudos tonas žymiai pagerės po to, kai Centras iškilminga deklaracija paskelbė 'atsisakę neprasmingos kovos, užverčius senąjį lapą ir skelbęs naujos gadinės pradžia kolonijos gyvenime'. Tačiau, deja, tas gražus pasižadėjimas neseniai buvo pačių narių leidžiamų savaitraščių sulaužytas."

Paskaičius šiuos konsulo žodžius, lieka neišku, ar jis čia atsako Centrai, ar Kaunui rašo atestaciją apie Centro narius ir jų leidžiamus laikraščius, kuris nepažįsta mūsų santykių ir visos padėties ir neturi progos sekti kiekvieną Centro narių leidžiamų laikraščių numerį.

Konsulas teigia, kad paskelbtą deklaraciją "neseniai buvo pačių Centro narių leidžiamų savaitraščių sulaužyta."

Tai yra melas, kuriam patikėti negali ir didžiausias Brazilijos lietuviškos kolonijos ignorantas. Konsulas meluoja Centrai, meluoja visai lietuviškai kolonijai sakydamas, kad Centro narių leidžiamų laikraščiai tarp savęs polemizuoja, riejas ir užsiima neprasminga kova. Kur faktai? JU NĖRA. Visi Centro nariai, pasirašę deklaraciją, savo pažadus pildė šventai ir tarp Centro narių ir jų spaudos yra ideali harmonija. Jei konsulas laikraščių neskaityo ir abejoja mūsų žodžiams, tepavarto paskutiniųjų metų visus laikraščių komplektus ir tada pats įsitikins, kad ten to nėra, apie ką jis rašo savam atsakyme Centrai.

Centro nariai pasirašę deklaraciją, ją pildo ir pildys. "Lietuvis" ir "lietuviški namai" prie deklaracijos nesiejo. Taigi, Centras jiems galėjo jos ir netaikyti. Bet "Centro narių leidžiamų laikraščiai" nepuolė nė "Lietuvio", kol jo redaktorius Vancevičius, grįžęs iš pasivažinėjimo po Pietų Ameriką, neužkabino, niekindamas Spalio 9-tos d. išpūdingą Centro minėjimą, pasiūdamas aptverti Centro nario — Bendruomenės — šventoriaus tvorą ir tt. Taigi, ne Centras sulaužė duotąjį žodį, bet tie, kurie iš deklaracijos tyčio, osi, provokavo ir dar tebeprovokuoja Centra visokiais prasimanymais ir šmeižtais — tai "Lietuvis".

O gal konsulas vadina "deklaracijos sulaužymu" tai, kad "Centro narių leidžiamų laikraščiai" iškėlė viešumon "lietuviškuose namuose" daromas aferas ir žmonių apgaudinėjimą? Jei taip, tai konsulas mums pataria tylėti ir slėpti, kaip ir "Lietuvis" slepia, vagius, nors jie ir labai skaudžiai praskaltę mūsų vargo tautiečiams.

Centras šiuo atveju yra kitokios nuomonės, negu konsulas. Centras kovoja už gražų kolonijos narių susijonimą, už kultūrinį ir ekonominį kilimą ir prieš bilė kokį kolonijos ar jos narių išnaudotoją Vancevičių ir Kc.

Antru punktu konsulas atsako, kad Lietuvių S-gos Brazil. reorganizavimas nėra Konsulato kompetencijoj. Tai gal konsulas atsakytų nors tai: kieno kompetencijoj yra toji Sąjunga, kuriai pavesta tvarkyti kolonijos turtas ir švietimo įstaigos — mokyklos?

Konsulas gal dar pamena, ką sakė Memorandumo įteikėjams, kad Sąjungos valdyba tik po naujais metais bus kita, kad metams nepasibaigus jis negalys ją pašalinti? O dabar jis sako, kad tai ne Konsulato kompetencijoj. Taip pat konsulas turi būti dar pamena, pirmąjį Centrai organizuoti posėdį, kur organizacijų atstovams girdint pareiškė: "Lietuvių S-ga Brazilijoj negali nuveikti viso darbo, dėl to ji bus perorganizuota ir bus palikta jai tik mokyklomis rūpintis"? Vadinasi, ir čia konsulas apsimelavo ir savo žodžius paverčia į sudėvėtas šliures.

Dėl mokyklų ir mokytojų cenzo konsulas atsako trečiame punkte ir sako, kad mokytojų cenzas, atseit, mokyklų mokslo ir auklėjimo atžvilgiu pakeliamas ir pačios mokyklos neįeina į Centro kompetenciją. Kitais žodžiais tariant, konsulas sako, kad mokykloms, mokytojų tinkamumu ir kitais mokykloms liečiančiais reikalais ne Centro reikala rūpintis. Panašiai yra pasakęs konsulas ir Memorandumo įteikėjams žodžiu, kad su mokyklomis nieko negali turėti bendro nei Grūdas, nei Bendruomenė, nei Rytas nei kokia kita organizacija.

Toks konsulo atsakymas vertas visos kolonijos dėmesio. Jei mokyklai reikalinga įsigyti suolų, nupirkti lentą, aptverti mokyklos kiemą, tai reikalas kolonijos ir aukos renkamos iš kolonijos, iš Grūdo, Bendruomenės, Ryto ir kitų organizacijų narių. Mokyklos čia įsteigtos irgi kolonijai, jai ir rūpi, kad mokyklos būtų tinkamai pastatytos. Bet konsulas sako, kad tai ne kolonijos, kad tai ne tėvų, kurių, vaikai lanko mokyklą reikalas ir niekas, nei Grūdas, nei Bendruomenė, nei Centras negali nieko bendro turėti su mokykla...is.

Nieko sau, puikus paaiškėnimas. Tai kas pagaliau turi turėti bendro su mokyklomis: Majus, kuris neturi vaikų, ar tie tėvai, kurių vaikai lanko tas mokyklas ir jie jas visokeriopai remia? Tikėti konsulo tokiems aiškėnims, tai mokyklos čia įsteigtos ne kolonijai, o... Majui.

Baigdamas savo atsakymą, konsulas apgailestauja, kad Centras ne-

LIETUVOJE

Motina sušaldė savo dukterį

Jonavos valsč., Prapadriškių km. gyventoja Janina [Bartkevičiūtė—Paulavičiūnė, 22 m. amžiaus, gyvena pas motiną, kuri pragyveno iš elgetavimo. Vyras buvo ją pametęs. Pati neturėjo darbo, o dar reikėjo dvejų metų dukrele išlaikyti. Pėreitų Kalėdų švenčių ji buvo pakviesta pas seserį į Kaišiadorių valsč. Kartu nešėsi ir dukrele. Buvo šalta. Ji dukrele paliko miške, o nuėjusi pas seserį sakė palikusi pas gimines. Grįždama iš sesers iš miško paėmė sušalusią (nebe gyvą) mergaitę ir, nunešusi pas vieną moteriškę, pasakė radusi pagal kelią sušalusią mergaitę. Moteriškei pasiūlius mergaitę ji nunešė pas senioną. Bet netrukus paaiškėjo, kad rastoji mergaitė buvo jos. Tardoma pradžioje aiškino, kad nenorėjusi nešti mergaitę pas seserį, kuri nemėgstanti verkiančių vaikų... Kitą kartą aiškino, kad palikusi pakelėje manydama, kad kas nors ras ir paims. Tačiau dukrele ji paliko ne pagal pat kelią, o už eglaičių, tokioje vietoje, kad nuo kelio nesimato. Nubausta dešimėta metų sunkių darbų kalėjimo.

Pėščias padarė 35 kilometrų kelionę

Šiomis dienomis Kaunau įatvyko Pranas Navickas, kuris pėščias iškeliavo iš Montevideo (Urugvajų) ir keliavo per Amerikų valstybes.

P. Navickas ėjo iš Argentinos į Čilę, per Andus; toliau Perū, Ekvadoras, Venesuela, Panamą ir kitos Amerikos vidurio valstybės (Honduras, Nikaragua, Gvatemala, Costa Rica, S. Salvador), Meksika ir U.S.A.

Vėl 68 ūkiai parduodami iš varžytinių

Zemės Banko valdyba paskelbė, kad sausio 27 d. 10 valandą parduos 44 ūkius. Be to, dar 24 tą pačią dieną busią parduodami iš antrųjų varžytinių.

Pradėjo atleidinėti eigučius

Miškų departamentas, vykdydamas miškų administracijos reformą, jau pradėjo atleidinėti eigučius. Pirmoji eilė atleidinami tie eigučiai, kurie yra ku nors prasižengę, apsilėidę ir šiaip nesugeba eiti tarnybos pareigas.

Dezertyruoja vokiečių lakūnai

Iš Briuselio pranešama, kad perreita savaitę Belgijos teritorijoje nusileido su savo lėktuvais 3 vokiečių karo lakūnai, kurie priklausė žinomai feldmarsalo Blombergo eskadrilei. Tie trys lakūnai pareiškė, kad jie nebenerį grįžti į Vokietiją, nes jie ten esą verčiami vyksti į generolo Franko kariuomenę.

Taip pat daug vokiečių lakūnų, iš viso net 17, dezertyravę ir Austrijon. Jie visi taip pat dezertyravę dėl to, kad norėję išvengti priverstinai vyksti tarvažiui gen. Frankui prieš Ispanijos liaudį. 2 vokiečių karo lakūnai net dezertyravę savo valdomų karo lėktuvų pagalba. Lėktuvai grįžinti, bet patys lakūnai esą pasislėpę užsieniuose.

rodo noro bendradarbiauti su Konsulatu.

Pareiškiamie: Centras visuomet turėjo ir turi noro bendradarbiauti su Konsulatu ir tą įstaigą gerbia. Centras negali bendradarbiauti su žmogum, kuris Konsulate sėdi ir prieš Centra ir jo narius rengia visokias provokacijas ir moraliai palaiko ir iš vien dirba su tais žmonėmis, kurie slopina lietuviškumą, ardo kolonijos vienybę ir materialiai kolonijos narius skriaudžia.

Tuo Centras ir baigia savo atsakymą konsului ir jo duotą atsakymą į organizacijų Memorandumą.

B.L.O. CENTRAS.

Agr. Br. Laukšas

Bendros Žinios

Upe vaistus ir jų vartojimą

(Tasa iš 4 num.)

Kraujo stabdymui vaistai

1. **Hydrogenium peroxydatum sol.** (lotyniškai) arba **Agua oxygenada** (portugališkai). Tai pigus ir nors silpnas, bet labai praktiškas vaistas tiek žmonėms tiek gyvuliams kraujavimams sustabdyti, nes juo galima žaizdą išplauti, išvalyti ir kraują sustabdyti, nevarojant jokio kito vaisto. Po žaizdos išvalymo jei tas neveikia, galima ant žaizdos užtepti šiek tiek:

2. **Adrenalinum hydrochloricum** 1:1000 portugališkai **Cloruro de adrenalina**. Tai tirpinys (skystimas) paruošiamas ampulėse po 1 gramą ir bonkutėse po 25 gramus. Tas veikia stipriai ir gali net praskiestu virintu vandentū vartoti. Bet jis žaizdos nevaldo, todėl galima vartoti tik kada žaizda išvalyta, švari.

Tai veikia visi svarbiausi vaistai kokius ūkininkas gali be rizikos ir pavojaus vartoti. Be jų yra dar visa eilė blogesnių, kurie arba silpnai teveikia arba taip pridedina žaizdą, kad ji ilgai negyja. Vienas iš jų deginantis vadinasi

3) **Ferrum sesquichloratum**, kurį vartojo seniau tirpinys 3-10%. Kraują stabdo gerai, bet žaizda sunkiai gyja. Dėlto dabar veikia neįvertinamas ne gyvuliams. Jo tirpinys šviesio gėda, todėl tenka laikyti tamsioj bonkutėj patamsy norint turėti gatavą po ranka. Juo paplovus žaizda valosi ir mikrobai visi sudega, bet kol kūnas pašalina sudegintą mėsą, ilgai trunka. Jis labai pigus. Po jo seka mažiau pasitikėjimo verti kiti vaistai kaip: **Alūnas** (**Alumen**), **Taninas** (**Acidum tannicum**), **Terpentinis** (**Oleum terebinthini**) ir kiti, kuriuos galima pavartoti jei nieko geresnio neturima.

Vaistai kraujo stabdymui daugiausia vartojami tokiose vietose, kur negalima užveržti ar užrišti, pav. ant kaklo, ant augaros, pažastyse ir kit.

Be šių kraujavimų, dar gali būti kraujavimai iš plaučių, žarnų, lyties organų ir t. t., kur ne užrišti ne užspausti nėra įmanoma.

Si spritis bendrai priklauso gydytojams, bet vaistus ir mums muzikams nekenkia žinoti, nes juos galima pritaikinti gyvuliams.

Prieš kraujavimus iš gilių žaizdų, kur kitais vaistais negal priedi (pav. peršautas kūnas) tarp kitų vartojama

mas adrenalinas (jau aprašytas), kurį galima leisti po oda pusę iki viso kubinio centimetro. Jis stiprina ir širdį ir apalpus atgaivina (jei ligonis dar yra atgaivinamas). Gyvuliams jis vartoti išeina perbrangiai.

Peršautą žmogų niekada nereikia patiems bandyti gydyti, nes šūviai į vidurius visada reikalauja operacijos ir kažkada tuo būdu būna išgydomi. Be operacijos didelė dauguma ligonių miršta arba nuo peritonito arba tiesiog nuo kraujavimų. Tokį ligonį suteikus šokią tokią pagelbą žaizdų paviršius apvalymu ir aprišimu, reikia siūsti pas gydytoją. Arkliai prieš bent kokius kraujavimus iš peršautos vietos plačių ir pan. visuomet galima pabandyti vaistus, nes kailį galima ir po mirties nulupti... Giliai sužeista karvė ar kiaulė, jei tik kraujuoja ilgai, protingiausia skersti, kad galėtum mėsą vartoti, nes vėliau kada įvyksta kraujo užkrėtimas, mėsa pasidaro netinkama (maistui). Prieš kraujavimus iš vidaus gyvuliams vartojamas šis vaistas:

4) **Extrectum Secalis carnuti fluidum**. Ji galima tiek girdyti, tiek po oda leisti. Dozės atskiriems gyvuliams sekantios:

Arkliai	10 gramų
Karvei	10 „
Avei, ožkai	5 „
ir kiaulei	5 „
Suauai	1 „ (30 lašų)
Katei	1/2 „ (15 lašų)
Vištonis	0,2 „ (4-8 lašų)

ir kt. paukst. (3 kartus į dieną).

Norint sulaukti greitesnio tų vaistų veikimo arba jei per burną sunku gyvuliui įduoti, galima tiek kiek nurodyta gramų, tiek kubinių centimetrų leisti po oda. (Apie tai vėliau). Reikia nepamiršti, kad nurodytos dozės yra aukščiausios ir galima vartoti mažiau, bet niekada daugiau. Nėšioms patartūs šiu vaistų vartoti negalima, nes išsimeta. Paukščiams tie vaistai dar vartojami kada neišdeda kiaušinių. Jų uždavus dažniausia kiaušinis išvaromas.

Apie tų vaistų vartojimą žmonėms kalbėti yra gydytojų reikalas, nes jei žmogus ima spaudyti kraują, tai priyalo eiti pas gydytoją, nes tai yra dažniausia sunki liga.

Be paminėtų, yra dar visa eile kraujo stabdymui priemonių, kurių vartojimui reikia atitinkamo pasiruošimo ir žinių.

AGR. BR. LAUKŠAS.

Vokietijos karo planai

(Tasa iš 4 num.)

Ketvirtą planą yra padaręs Sektas. Sulyg šio plano Vokietijos armija turės būti parinkčiausia, aukščiausia motorizuota ir vengianti pozicinio karo, manevravimo kare galinti suduoti didelius smūgius.

Svarbiausia, tai visuose keturiuose planuose nenumatoma karo paskelbimo, net ir diplomatinių ryšių įtempimo. Taipgi visi planai kalba apie staigų užpuolimą — patogiausia vieną šeštadienio naktį.

Vokietijoj militaristų apskaitliavimu, viena nakčia užpuolikai išrodo užtikrinti. Laike vienos nakties esą galima sunaikinti dalį fortifikacijų, esančių netoli Vokietijos rubežiaus, Paryžių ir kitus industrinius centrus.

Goeringo "Kriegspiel" (karo žaidimai) rodo, kad 1 valandą nakčia per Francijos—Vokietijos rubežių tu rės perlėkti tūkstantiniai orlaivių ir pulti Paryžių. O iki 5 valandų ryto Paryžių turės pasiekti net penkios didžiulės orlaivių bangos. Pirmoji orlaivių banga Paryžių pasieks 3 valandą ryto, o kitos keturios valandos protarpiais viena po kitai. Jos gal

Paryžiaus turės išmesti 3,400 tonų sprogstamųjų medžiagų ir šimtus tonų padegamųjų ir dujinių bombų. Užpuolimas turės vykti Stutgarto—Paryžiaus kryptimi.

Ši milžiniška oro užpuolimą turės pasekti Vokietijos armija ir visoje Francijoj išvystyti negirdėta panika, kurios vaisius galima suprasti ir iš užsibrėžtų viena nakčia atlikti darbų. Žodžiu, išvysčius tokį staigų užpuolimą, Francijai neliktų laiko mobilizuotis. Po Francijos sumušimo, nacių tikslas visą atydą atsukti ant Sovietų Sąjungos.

Toliau Vokietijos karo planų peržvalginkas ragina Franciją kreipti atydą į nacių ginklavimąsi. Versailles sutartis Vokietijai leido turėti tik 100,000 armijos su kariniškais ir karinėj tarnyboj vyrus laikyti neilgiau 12 mėnesių. O dabar Hitleris reguliarinėj tarnyboj turi gerai išlavintų vieną milijoną kareivių ir karininkų. Prie to turi apie 100,000 laivynė ir orlaivynė ir apie 5 milijonus kareivių atsargoj. Taipgi 75 nuosimėni Vokietijos biudžeto skiriama kariniams reikalams.

Tas pats rašytojas ragina kreip-

BE TĖVYNĖS

LIETUVOS VALDŽIA ATIMA PILIETYBĖ UŽSIENY GYVENANTIMS LIETUVIAMS

Lietuviai, apsigyvenę užsieniuose, lieka be tėvynės. Mat, Lietuvos valdžia paskelbė naują įstatymą, kuriuo einant, netenka Lietuvos pilietybės visi tie užsieniuose gyvenantieji lietuviai, kurie daugiau kaip per dvejis metus gyvens be užsienio paso, arba su negaliojančiu, neužregistruotu (nepatvestu) konsulatuose pasu.

Vadinasi, Lietuvos valdžia apdėjo priverstinai mokėsciais ir užsienio lietuvius. Kas nenorės tų mokesčių Lietuvai mokėti, kas nesutvarkys savo pasus, tie neteks savo pilietybės, liks be tėvynės. Jie nebegalės grįžti į savo kraštą, kad ir prieš mirtį pamatytu savo tėvų žemę, apiankyti ten giminių, pažįstamų bei draugų. Tai nieko sau, graži Lietuvos valdžios "dovana" užsienių lietuviams.

Skandžiausia šioji Lietuvos valdžios "dovana" palies, manom, Brazilijos lietuvius. Brazilijoj gyvena apie 40.000 lietuvių. Iš šio skaičiaus gal tik vienas nuosimtis turi sutvarkę savo pasus. Ir tai jie darė tik didelio reikalo verčiami. O visi kiti, 99% lietuvių savo pasus nėra sutvarkę. Ir tai ne dėl blogos valios, bet dėl negalėjimo. Daugumas lietuvių čia gyvena po 12 metų. Pradžią jų gyvenimo buvo traginga: naujas kraštas,

nepriprastos gyvenimo sąlygos, ekonominis krizis kėlė kitus šio krašto lietuviams rūpesčius — kur ir kaip gauti duonos kasnį — o apie pasus jie visi negalvojo. O dabar, kaip jau už pasą mokėti reikia šimtai, tai, aišku, mūsų lietuvis su skaudančia širdimi priims Lietuvos valdžios "dovana" ir atsisakys pilietybės. Nes jam per sunku mokėti konsulatui tokie dideli mokesčiai: jis šiandieną dar tik naujokurs.

Atrodo, ne tik Brazilijos, bet ir kitų šalių lietuviai atsisakys priimti tą valdžios "dovana". Mat, jeigu tie iš užsienių lietuvių surinkti mokesčiai eitų Lietuvos krašto gerovei, tai kiekvienas stengtųsi juos apmokėti, bet dabar, kaip užsienių lietuviai mato, kad tais konsulų surinktais pinigais iš užs. lietuvių užlaikomos yra karčiamos, dykaduonių būriai ir visokie aferistai bei vagys, leidžiama niekam nereikalinga tautininkiška propaganda, visokie panfletai kiršinantys užsienių lietuvius, tai, be abejo, užsienių lietuviai atsisakys mokesčius mokėti. Panašiai kalba ir Amerikos J. V. lietuviai.

Taiigi, dėl geros Lietuvos valdžios, užsienių lietuviai lieka be pilietybės ir be tėvynės.

V. Auštra.

Nepaprastos pusnys visoj Lietuvoj

Visame Lietuvos krašte labai daug prisnigo. Daugelyje vietų buvo didelė pūza, kuri truko apie 6-7 val. Labai gilus sniegas ir pusnys, siekiančios 1-2 m aukštumo, smarkiai sukludė susisiekimą ne tik autobusais, bet ir geležinkeliais: susieki-

mas autobusais su daugiau kaip 60 miestų ir miestelių (buvo nutrauktas. Dėl pusnių ir gilaus sniego smarkiai susitrukdė ir susisiekimas geležinkeliais. Traukiniai į Kauną atvažiuoja pavėlavę. Kai kurie ruožai jau atkasti ir susisiekimas vėl pradėtas.

Valstybės kontrolė revizuoja apylinkės teismus

Valstybės kontrolės revizoriai paskutiniuoju laiku keliuose apylinkės teismuose padarė revizijas.

Po apiplėšimo Kretingos apylinkės teismo ten patikrintas faktiškas kasos būvis.

Linkuvos, Šiaulių apskr., valstybės kontrolės revizorius konstatavo 2 tūkst. 400 Lt. trūkumą, kurį apylinkės teismo sekretorius papildė.

Vabalninko, Biržų apskr. apylinkės teisme revizija konstatavo 1 tūkst. 500 Lt. trūkumą, kurį sekretorius papildė.

Socialinė globa kaimuose bus pradėta vykdyti nuo vasario mėn.

Prieš kurį laiką buvo pranešta, kad yra projektuojama daugiau susirūpinti Lietuvos kaimo sveikatingumu. Šis projektas būsiąs pradėtas vykdyti 1938 m. vasario mėn. Tam reikalui lėšoms sudaryti gyventojai nenumatoma apkrauti gyventojais mokesčiais, tik iš ūkininkų bus imama pilnas žemės mokestis, kuris krizės laikais buvo sumažintas 10%.

Numatyta nuo vasario mėn. pradėti vykdyti socialinė globa palies ne tik smulkiuosius ūkininkus, bet ir ž. ū. darbininkus, invalidus ir kitus neturtinguosius, kurių lig šios socialinė globa nėra palietusi.

Miškuose pagyvėjo darbas

Užnigus ir atsiradus rogių keliui, visuose miškuose pagyvėjo miško kir-

timo ir vežimo darbas. Miškų departamentas priėmė į darbą apie 2 tūkst. naujų darbininkų, kuriems pavesta kirsti miškus. Iškirstus medžius veža šimtai vežikų. Iš viso dabar miškuose prie Miškų departamento vykdomų darbų dirba per 17 tūkst. darbininkų.

Sušelpiti Ispanijos ir Kinijos vaikai

Lietuvos motnoms ir vaikams globoti organizaciją sąjunga, atsiliėpdama į tos sąjungos tarptautinio biuro kvietimą, sušelpė Ispanijos ir Kinijos vaikus: 150 šveicarų frankų nusiušta Ispanijos ir 150 šv. frankų Kinijos vaikams padėti.

Nupirkta dešimtas Lietuvos laivas

Šiomis dienomis Lietuvos Baltijos Lloydas pirkto 2.400 krovimo tonų prekybinį laivą, kuris į Klaipėdą atplauks apie sausio 15 d. Tai bus jau dešimtas Lietuvos tautinio prekybos laivyno laivas. Artimiausiu laiku vienuoliktą laivą nori pirkti viena klaipeidskė laivyninkystės bendrovė.

Seimo peticijų komisija gavo per tūkstantį skundų

Seimo peticijų komisija vis dar gauna iš įvairių Lietuvos gyventojų daug peticijų — skundų. Nemaža skundų prirašo katalikų darbuotojai civilinės metrikacijos reikalais, kiti skundžia valdininkus, kiti kitais reikalais rašo.

Kaunas per dieną suvartoja 28.000 kg. pieno

Apskaičiuota, kad Kauno gyventojai per dieną suvartoja 28.000 kg. pieno. 90% to kiekio atveža provincijos gyventojai. Palyginti šis suvartojamo pieno kiekis Kaunui yra per mažas. Ypačiai pieno trūkumą jaučia darbininkai, kuriems ypač šis produktas yra reikalingas ir naudingas. Tačiau kainos ir pristatymo atžvilgiu pienas jieme dar nėra pilnai prieinama.

DR. A. FARNESI

CLEMENTE FERREIRA INSTITUTO GYDYTOJAS

Gydo plaučių ir širdies ligas. Gydo džiova pneumothorax aparatų terapijos metodu. Chirurgas. Konsultorija:
Rua da Moo'ca 455, Tel. — 9-1130. Ligonius priima nuo 4 iki 7 valandų kasdien.

Komercijos kursas per 12**menesiu**

Norėdamas tapti gvardalivro ar diplomatu komerciantu ir turėti gerą tarnybą, mokinkis šių mokslų būdamas namuose, liuosu nuo kasdieninio darbo laiku. Teirautis:

Aukščiausia Komercijos Mokykla São Paulo,

registruota Nr. 582. Metodai oficialūs. Informuokitės raštu pas Direktorių: DR. CARLOS EDUARDO SENGER, Caixa postal, 3688
SÃO PAULO.

VILLA LUCIA

BAIRAS — VILLA PRUDENTE

TARP VILLA ZELINA IR VILLA BELLA

Parduodami žemės sklypai ilgam išsimokėjimui nuo 25\$000 per mėnesį. Teikiame namų statybai medžiagą taip pat išsimokėjimui. Dėl informacijų kreiptis pačioje Villa Lucia Raštinėje kiekvieną dieną.

**LIETUVIŲ JAUNIMUI
DEMESIO!**

Norėdami dėvėti gražiai pasiūtus rūbus ir pigiau negu kitur tik pas Paulo Ambrozevičius, kur darbas atliekamas sulig naujausių madų vyriškų ir moteriškų.

Lietuviai, išnaudokite laiką sekmdieniais ir vakarais. Užsėkite ir įsitikinsite, nes darbas atliekamas neblogiau kaip S. Paulo centre, bet daug pigiau.

Taip pat yra gražus pasirinkimas moderniškiausių medžiagų

Paulo Ambrozevičius

Rua Ciclamas Nr. 52 :-: Villa Belle :-: São Paulo.

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidujiniu ligu specialistas

Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

RUA DA GRAÇA, 235 TEL. 5-1451 S. PAULO

Lietuviai, dėmesio!LIETUVIAI, KIEKVIENAS PASISTENKITE
PAŽINTI SIUVYKLA**Lietuva****KAZIO ŽEBRAUSKO**

Čia yra didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Už darbą garantuojame. Lietuvių siūvyklų yra daug, bet SIUVYKLA LIETUVA tik viena.

Rua General Ozorio Nr. 161, S. Paulo

LIETUVIAI INTERIORE

Pigus patarnavimas savo tautiečiams norintiems pirkti São Paulo: ūkio padargų, sėklių, mokslo reikmenų, rūbų ir kitokių gyvenime reikmenų.

Duodu visokius patarnavimus ir informacijas.

Rašyti: Stanislaus Štrimaitis
Rua do Guvidor, 12 sobr.
Caixa Postal 4108. Tel. 2-8823
S. PAULO.

Dr. Carlos Teixeira Pinto
ir**Dr. Alvaro Teixeira Pinto**
ADVOKATAI.

Veda civilines, kriminalines ir prekybines bylas ir atlieka kitus juridinius patarnavimus. Raštinė: Rua do Carmo, 11 3-čias aukštas
SÃO PAULO.

DARŽAI VISIEMS

Netoli geležinkelio stoties Carvalho de Araujo ir 800 metrų nuo stoties Ferraz de Vasconcelos, Central do Brasil suburbio ruože, parduodama žemė daržams ir mažiems ūkiams, apaugusi geru mišku ir išvagoto tyro vandens upeliu, tik nuo 300 iki 400 reišų už metrą. Ant žemės ištaisyti geri keliai, klimatas sveikas, žemės rūšis gera ir netoli nuo geležinkelio stoties.

Žemės sklypai nuo 10.000 kv. metrų po 50\$000.

Šių žemių nuosavybė yra: Cia de Agricultura Imigração e Colonização. Pardavimų raštinė: Rua S. Bento 17, — Tel. 2-7549 — Gerencia. Vietoje teirautis SEKMADIENIAIS krautuvėje prieš stotį Carvalho de Araujo arba Lageado Velho pas Juvenal Kirsten.

ŠAMADOS, LAIVAKORTĖS

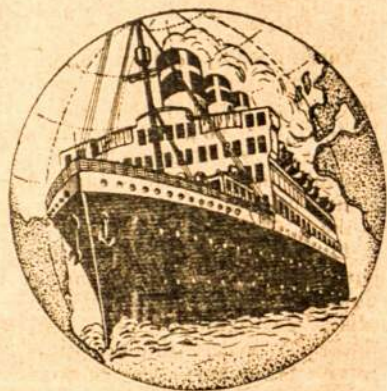
iš Lietuvos ir kitų Europos kraštų. Už pinigus ir išsimokėtina. Darbas skubus ir garantuotas. Siunčiame pinigus ir siuntinius Europos.

Brazilu Laivyninkystės Bendrovė

'BRASILMAR'

SEKMADIENIAIS ATIDARYTA IKI 11 V.

Praça do Correio, 38 sob. Tel. 4-1297 — S. Paulo.

VAISTINE PASSERINI

REKOMENDUOTINA VISIEMS LIETUVIAMS VAISTINĖ

Patarnavimas sąžiningas ir patikimas. Įvairus pasirinkimas vietinių ir užsienių vaistų bei kosmetikos dalykų.

GALIMA KREIPTIS NAKTI.

Rua Silva Pinto, 263 — Tel. 5-3584 — S. Paulo.

SIUVYKLA ESTAN

Siūvykla Estan — tai vieninga, kuri dirba už priemoniamiausias kainas ir atsako už darbą. Ten pat randasi didelis patogumas tiems, kurie nenori laiko gaišti ir užsakydami galima pasirinkti iš padarytų kostiumų, nes siūvykloje Estan randasi didelis pasirinkimas puikausio išdirbinio ir moderniškiausių medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$. Be to, yra specialus skyrius moteriškiems rūbams ypač palams ir kostiumams.

Rua da Conceição, 79-a (Prie pat Luz stoties)

Kava «Dom Bosco»

Lietuviai visur reikalaukite ir pirkite kavą DOM BOSCO. Tai gryna, pirmos rūšies kava.

Sociedade Torrefação de Café "Dom Bosco" Ltda.

Rua da Moo'ca, 305-A Teleph. 2-1123 — S. Paulo

Ar atlikai savo pareigą? AR JAU UZSIPRENUMERAVAI LAIKRASTI "LIETUVIŲ AIDA BRAZIL."?

Jei ne, tai nieko nelaukdamas, skubėk pasiusti pinigus 12\$ ir Tamsta lankys "AIDAS" istisus metus.

**Aidas, Rua da Moóca 309.
S. Paulo.**

LABORATORIJA — MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapimo ir išmatų)
Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga 242, 3 aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINĖ

"José Paulino"

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph 5-6307

Visokių vaistų, parfumarijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pag'arba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

Su didele praktika Europoj ir Brazilijoj Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų šlapimo ir išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta
Rua Ypiranga, 193 app. 4 Telef 4-0316 — S. PAULO

Dr. A. Jazara Snega

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės 4 ir 5.

(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)
Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijoj, Rygoj ir Rio de Janeiro.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Honorėria — Sifilis. Gydamas kalaų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak. Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga, 139 1-mas aukšt. Tel. 4-1705

Dr. B. Levin Dantų Gydytoja

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskogo asistentė Lvove. Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis.
ADRESAS: Rua José Paulino, 109. Tel. — 56307
(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniškas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir kepenų specialisto

BE OPERACIJOS

Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos ligos pagydoma BE OPERACIJOS. Įvairios MOTERŲ LIGOS gydamos irgi BE OPERACIJOS, tik su inžeksonais. Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

Dr. Povilą. -- SANTA CASA GYDYTOJAS

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 16½ iki 20 val. vak. Gyv. Vieta ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444. (Bom Retiro). Tel. 5-4175 — S. Paulo.

PASTABA: Vyksta į namus bilė valanda, dieną, naktį.

DR. A. CANDIA

Venerinės ligos:

TRIPERIS (Visose stadijose — aštrus ir kroniskas.)
SIFILIS. Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais nuo 10-12.

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas.

Telefonas: 4-0218

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotekos, Žemės pirkimas bei pardavimas ir t. t.) Skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, antras aukštas, Tel. 2-1214
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val vak

KALBA LIETUVIŠKAI.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

RUA 15 DE NOVEMBRO, 32 sobrelaja Tel. 2-6398.

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: cart. professional, carteirade identidade.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

FOTOGRAFAS is KAUNO GILUC

Žinomas savo menišku darbu daro moderniškas visokių rūšių fotografijas iš geriausios užsieninės medžiagos pagiginta kaina.

Be to, europiečiams daromanuolaida.

Adresas: Rua José Paulino, 118-a — S. Paulo.

VAISTINE IR PERFUMARIJA MUNICIPAL

Farmaceutikas: A. Gorenstein

Chemfniiai produktai, vaistai ir įvairūs mediciniški įrankiai. Kvepalai užsieniniai ir vietiniai ir įvairūs preparatai.

Rua Barão de Itapetininga, 192 Telefonas: 4-7757

Kur tik busi, neužmirsk "Aido"

Jis parduodamas:

Stotyje «Luz», prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietos; Bom Retire: Vaistinėj «José Paulino» — rua José Paulino 109, Baužio krautuvėje — rua Aymores ir kampas rua Carmo Cintra; Kioskoje — kampas José Paulino ir Silva Pinto; Vila Anastazijoj Kirilausko krautuvėje; V. Zelina: J. Vigelio krautuvėj — rua 3 N.º 4; Jurgelevičiaus krautuvėj prie bažnyčios; Mokoje — kampas rua da Moóca ir av. Paes de Barros kioskoje, Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj. Rua Canindé, 478 — Kryžiaus krautuvėj; Lapoje, kioskoj prie stoties.

SANTO ANDRÉ:

S. P. R. stoties kioskoj.

SANTOS:

S. P. R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam nors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, praneškite redakcijai, o redakcija tuos pasirūpins. Aldas turi būti visur pardavinėjamas, visur platinamas. Nė vieno kampeilio tenelieka, kur nebūtų Aido.

Skaitykite

Ir kitus raginkite

SKAITYTI

"Liet. AIDA Braz."

PRENUMERATA 12\$

DANTU GYDYTOJAS JOSÉ LEVKOVICH

Rua Silva Pinto 264 (antigo 46) Bom Retiro. Atsižvelgdamas į sunkų laiką nutarė sumazinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cidabro purceleno 8\$000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

VOKIEČIŲ FOTOGRAFIJŲ ISTAIGA

"BERNARDO"

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidintme, o taip pat ir su dažais.

Darbas greitas sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 447 (senas, 103-111) S. Paulo. Telefonas 4-5576.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Nusišovė Santos Santa Casa enfermeiras lietuvis

Sausio 20 d. Santa Casa ligoninė nusišovė tos ligoninės tarnautojas Alfonsas Laugė, 27 metų amžiaus.

Alfonsas įstojo į Santa Casa dirbti 1933 metais ir kokią laiką dirbo kaip enfermeiro pagalbininkas. Būdamas sąžiningas ir doras tarnautojas, įgyjo didelę tos ligoninės personalo pasitikėjimą ir buvo paskirtas enfermeiru. Pagerėjus gyvenimo sąlygoms, susipažino su ligoninėje dirbančia viena tarnautoja, brazile, ir greitai laiku manė vesti. Su Alfonsu atrodė viskas normalu, nĕkam apie nieką nesi-skundė, visuomet buvo linksmas ir savo pareigose sąžiningas.

Sausio 20 d. 9 v. atėjo Alfonsas, kaip ir visada, į tarnybą linksmas ir emagus. At ės, užlipo į 2 aukštą ir savo kambarį užsidarė. Ne po ilgo pa-igirdo antram aukšte šūvis. Nustebinti visi gydytojai ir tarnautojai skubėjo į Alfonso kambarį ir rado jį kraujuose pasrūvusį. Gydytojai griebėsi daryti operaciją, bet nieko negelbėjo, Alfonsas Laugė mirė.

Tragėdijos priežastis nežinoma. Vedamās tardymas.

Alfonsas Santos mieste neturi jokių giminių, bet jo sesutė, rodos, gyvena S. Pauly, ant Moóca.

Alfonsas Urbanas.

Centro vakaras

Vasario 5 d. susivieniję lietuviškos organizacijos, rengia vakarą — paminėjimą Lega Lombarda salėje. Visi lietuviai, miesto ir interjero, dalyvauja pirmame tokiamė iškilmingame vakare. Pakvietimus į vakarą galima gauti redakcijose ir pas visų organizacijų valdybas. Pakvietimai vietoje nebūs galima gauti.

K r s p.

Remia žalingą veikimą

Visi mato, kad Lietuvių S-ga Brazilijoje dirba labai žalingą ir kompromituojantį lietuvių vardą veikimą. Tos Sąjungos vadai, kaip Vancevičius užsiiminėjo tokiais darbais, kurie tapo užregistruoti kriminalinėje policijoje ir kitose valdžios įstaigose; kiti tos Sąjungos žmonės, kaip Bakšys, sėja kolonijoj nesantaiką, kiršina jos narius ir šlyščiausiai mūsų ateivius inkriminuoja, pats būdamas aferisto Vancevičiaus bendrininku, ir štai — tos kompanijos veikimą moraliai ir materialiai remia pats konsulas Gauėys. Per pe-veitą Sąjungos vadų posėdį Gauėys dar sykį išstojo prieš koloniją, paaukodamas sąjungos vadams 1000\$ ir paremdamas jų žalingą kolonijai veikimą. Vadinas, Vancevičius ir jo bičiuliai iš Sąjungos ir toliau gali apgaulinėti ateivius, gali vylioti iš jų pinigus, gali stumti mokyklas į kėblią padėti, o Gauėys juos savo stambiomis aukomis visuomet parems, kad išsipainioti iš bėdų. O nuskriaustieji tautiečiai, iš kurfų Vancevičius šuntus išvyliojo, tegul sau šaukia, tegul verkia.

Tai tokia moralė yra mūsų vadų, tokią teisybę ir užtarimą lietuviai ateiviai mato iš konsulo Gaufo.

Iševio Drolis.

ŽEMĖ ŠAKAROMĖ

arba užveisti vištų ūkį, 20 kilom. nuo São Paulo, šalta Villa Conceição, vaikšto autobusai; žemės rūšis gera, skynimai, lotal nuo 500 metrų ir daugiau, kainą nuo 500 reisu už kvadratinį metrą. Išsimokėjimai mėnesiniai arba trimesesiniai. Kreiptis: Snr. Francisco — Rua Aurora, 201.

Lietuviu diena vynuogių šventė

Sausio 26 d. įvyko lietuvių diena Jundiahy vynuogių parodoj. Kadangi apie lietuvių dieną nieko mūsų laikraštyje nebuvo rengeju skelbta, tai šventėje dalyvavo tik vieni programos dalyviai. Gi paskelbus laikraštyje galėjo lietuvių iš S. Paulo dalyvauti mažiausia bent kokie 500 žmonių.

Programa buvo nesudėtinga: mergaičių gimnastika, kuri „turi“ daug bendro su lietuvių liaudies menu, kažkokie nevykusi šokiai, jei nekaityti vieno gerai atlikto, bet negražiai užbaigto lietuviško „noriu miegoti“ ir dainos. Dainos, kurias padainavo J. Stankūno vedamas choras, buvo rimčiausia programos dalis.

— R.

Išvyko Lietuvon?

Mums pranešama, kad viena Vancevičiaus auka, Anupras Kinduryš, užvedęs kriminalinėje policijoje bylą prieš „Lietuvio“ redaktorių Vancevičių, pats išvyko Lietuvon su juo ten atsiskaityti.

Aidai irakėjimais ir prenumeratos

Šią savaitę prisūtė „Aidui“ daug gražių linkėjimų ir prenumeratos pinigų šie „Aido“ skaitytojai ir bičiuliai:

Juozas Ceplys, Feliksas Dabkūnas, J. Kamplauskas, Veronika Kežienė, Adomas Mikalauskas, J. Jonaitis, Pranas Roželė, Ignas Puluikis, P. Mikalauskas, J. Deinis, Vincas Urvius, Aleksandras Saikauskas, Antanas Jočys, Juozas Piragis.

Kokiais „tarnybos reikalais“ Vancevičius išvažiavo Lietuvon?

„Lietuviškų namų“ štabas paskelbė, kad jų bendrininkas, aferistas Vancevičius, „tarnybos reikalais“ išvažiavo Lietuvon. Bet iki šiol niekas nežinojo, kokie tie „tarnybos reikalai“, mat bandeirantininkai laikė didelį paslaptį, svarbiausia, mat, kad Vancevičius galėtų pasprukti nuo nuskriaustų žmonių. Dabar jau ir vienas kitas bandeirantininkas pradeda atidengti tas paslaptis apie žuliko Vancevičiaus „tarnybos reikalus“. O jie štai kokie: Vancevičiui buvo įduotas 18 lapų masinarašytas ratas, kad jį nuvežti DU L.Rui, kuriam aiškinama jo „nekaltybė“, pasmerkiamas Centras ir kunigai padaromi „komunistų“ bendradarbiai.

Tai tokia aferisto Vancevičiaus „tarnyba“. Dabar ir karšti bandeirantininkai pradeda permatyti, kokios žulikystės daromos su Liet. S-ga B. ponų Bakšio, Gauėio, Čiuvinškio, Ma-

jaus ir kt. Jie ima pinigus iš Lietuvos, bet dar ir iš žmonių vagia. Be to, Vancevičiui dar pavesta išprašyti iš DULRo 6000 litų ant laikraščio ir dar keletą tūkstančių litų ant spaustu- vės įsteigimo. Čia likę bandeirantininkai išsižioję laukia pinigų, kad ir toliau čia varyti pragaištingą darbą.

Tikrieji lietuviai iševiai privalo burtis į Centrą ir patiems kurti savo ateitį. Bandeirantininkų šutvė iš kolonijos turi išnykti, nes kolonija per daug yra jų nuvarginta.

Bandeirantės Jonas.

NAUJI CENTRO NARIAI

Kostas Juozapavičius
Jonas Žiglis
Viktoras Gudaitis
Juozas Dulskis
Kazimėras Dubrava
Kazys Pranaitis
Pranas Grigaravičius
Kazys Kačionis
Mikolas Juozapavičius
Petras Banys
Mikolas Vaidotas
Antanas Budrevičius
Petras Visockis
Antanina Visockienė
Juozas Repečka
Antanas Paukštys
Vladas Strolis
Antanas Jočys
Ona Jočytė
Petras Povilonis
Motiejus Varanauškas
Juozas Januškevičius
Jonas Valinskas
Ona Graibienė

— DULRas jau paskyrė 2 mo-kytojus, kurie greitai atvyks į Bra- ziliją.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Teofilui Šablinskui: — Tamstos at- viras laikas tilps prie pirmos progos.
A. Svilainiui: — Kalendoriai Tamstai išsiųsti apdraustu siuntiniu gruodžio mėn.

LIGONINĖ SAMARITANA

Geriausia ir prieinamiausia lie- tuviams ligoninė, Samaritano, Rua Cons. Brotero, 1486. Čia dirba geriausi specialistai gydytojai, kaip D-rai tėvas ir sūnus Lane ir kiti. Daromos visokios operacijos. Kaina 150\$ už operaciją ir 8 d. guolį. Svarbu lie- tuviams tas, kad čia dirba lietuvis en- fermeiras Antanas Jočys.

Parduodama namas 3 kam- barių, virtuvė ir šklapas 10x50. Ant sklypo yra 50 vaismedžių. Vieta: Vil- la Utinga, prie Parque das Nações. Teirautis: Rua João Antonio de Oli- veira, 552 S. Paulo.

GALIMA ĮSIRAŠYTI B.L.O. CEN- TRAN ŠIOSE VIETOSE:

Laikinoje patalpoje nuo 5 iki 7 val. kasdien ir sėkmadieniais nuo 9 iki 11 val. — Rua da Moóca, 309;

Mokcj: pas valdybos reikalų vė- dėją J. Juodgudį rua Padre Raposo 156;

Bom Retiro: Pas valdybos se- kretorių A. Varžą, R. Prates, 494 ir pas J. Butauską — Rua Italianos, 696;

Canindé: Pas valdybos II išdi- ninką, J. Skorupskį, R. Canindé, 485;

Pary: pas valdybos vice-pirmi- ninką P. Moncevičių, R. Casemiro de Abreu, 12;

V. Zelina ir V. Bella: pas val- dybos pirmininką kun. Ragaižinską, Rua 7 Nr. 58;

V. Anastacio: pas M. Kirilauską, rua Cayapos, 13.

Įsirašes asmuo Centran, turi rei- kalauti įsirašymo kvitą su Centro an- tspauda.

Įsirašyti galima tik pas virš išvar- dintus asmenius. Kas rašinėja narius ir neišduoda kvitų, tie nėra įgalioti tam darbu.

B.L.O.C. Valdyba.

ŠAKAROS IR SITIJA I

Pardavimui šakaros ir Sittjai S. Paulo apylinkė. Sąlygos labai geros. Žemės rūšis visam kam tinka, ypač daržams. Duodame ilgam išsimokė- jimui.

Teirautis — Praça da Sé, 53 — salė 612 aukštas 6. Pas inži- nierių Dulessis.

PAIESKOJIMAS

Juozas Bolitavičius paieško Vik- toriją Krasauskaitę, anksčiau gyveno fazendoje Tuta, L. S. P. Goyaz, Luiz Barreto, bet vėliau atvažiavo į S. Pau- lo ir tarnavo ant Av. Paulista. Jau suvirš suvirš 3 metai, kaip neturiu nuo jos jokios žinios. Kas žino jos adresą arba jos pačios prašau atsi- šaukti, nes turiu svarbų reikalą.

Jonas Bolitavičius, F r i g o r i f i c o Anglo, L. P.

Šachmatų turnyras

L. M. M. R. „Rytas“ organizuoja šachmatų ir damkių turnyrą. Norin- tieji dalyvauti, prašomi užsirašyti Mo- kos skyriaus patalpoj. Rua da Moóca N.º 543. Turnyre gali dalyvauti ir moterys. Įsirašyti iki 15 vasario.

Darbininkai i Malharia

Reikalinga 10 gerų ir prityrusių meistrai dirbti prie mašinų „RECTE- LINEA“ ir 2 espuladoriai į malharia. Kreiptis: Rua Ribeiro de Lima, 485.

Parsiduoda krautuvė

Labai geromis sąlygomis, geroj vietoj ir su didele klientūra parduo- dama gėrimų ir maisto produktų krau- tuvė, Kazio Lasevičiaus. Dėl sąlygų kreiptis: Avenida Cruzeiro do Sul, 50 (Canindé rajone) — S. Paulo.

SVARBUS PRANEŠIMAS

Dr. Paulo Licciardi, Gydytojas — operatorius S-ta Casa, moterų ligų, sifilio, veneros, skiltvio, kepenų ir kt. ligų specialistas, moderniškas gydymas Be operacijos, — praneša savo klientams visų miesto rajonų, kad įsteigė naują Konsultoriją Praça da Sé 14, antras aukštas, salės: 12 ir 12-A. Čia bus priimami ligoniai kiekviena dieną nuo 14 iki 16 val., o nuo 11 iki 12 ir nuo 16½ iki 20 val. ligoniai priimami namų konsultorijoje RUA SILVA PINTO, 444 (B. Retiro)

Dėmesio! Visiems, Dėmesio!

LIETUVIŲ MENO MEGEJŲ RATELIS „RYTAS“

Rengia šių metų sausio mėn. 29 dieną „Lega Lombarda“ salėje, Praça Almeida Junior (buv. Largo São Paulo), N.º 18 DIDELI VIEŠA **VAKARA** Bus suvaidinta, sulig daugumos pagėidavimu, antru syk, didžiulis veikalas

Vergijos Griuvėsiuose

Atvaizduojantis sunkų lietuvių kaimiečių gyvenimą, kur motina, dėl šeimyninio kivirčio, prakeikia savo sūnų, atinuodama jį į karą, kur jis žūsta, dėl ko ir jo žmona bando usižudyti.

Šiame veikalė dalyvaue gabiausi Ratelio artistai — mėgėjai ir ma- noma, sulig išgalės, scenoje tinkamai prirengti. Todėl kviečiame vis- sas ir visus, nepraleisti progos, pamatyti tą puikų ir žavinantį veikalą. Sulig vietos valdžios įstatų, mamžamečiams įėjimas draudžiamas. Pradžia 8 val. vakaro. Pabaiga 4 val. ryto.

Rengimo Komisija.

Klubas «Aušra» rengia šokius sausio 30 d. Rua da Moóca, 506-A. Pradžia 8 val., pabaiga 12 val.